

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/123/2023
Identifikačné číslo spisu:	8814204470
Dátum vydania rozhodnutia:	28.09.2023
Meno a priezvisko:	Mgr. Dušan Čimo
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2023:8814204470.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. D. T., narodeného XX. F. XXXX, U. F. Q. XXX, proti žalovanému občianskemu združeniu Telovýchovná jednota Družstevník Hermanovce nad Topľou, Hermanovce nad Topľou 146, IČO: 17 151 929, o zaplatenie 2 772 eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3C/59/2014, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Prešove z 23. novembra 2016, sp. zn. 12Co/11/2016, takto

rozhodol:

Dovolacie konanie z a s t a v u j e.

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Vranov nad Topľou (ďalej len „súd prvej inštancie“, predtým „súd prvého stupňa“) rozsudkom zo 14. septembra 2015, č. k. 3C/59/2014-175 I. žiadosť o opravu zápisnice z pojednávania z 8. apríla 2015 zamietol, II. návrh žalobcu na pripustenie zmeny žaloby zamietol, III. zamietol žalobu a IV. žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Prešove (ďalej tiež len „odvolací súd“ a spolu so súdom prvej inštancie tiež len „nižšie súdy“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 23. novembra 2016, sp. zn. 12Co/11/2016 I. sudcu súdu prvej inštancie nevylúčil z prejednávania a rozhodovania tejto veci, II. odmietol odvolanie proti výroku súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na pripustenie zmeny žaloby, III. potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie vo výrokoch o zamietnutí žaloby, o zamietnutí žiadosti na opravu zápisnice a vo výroku o trovách konania a IV. stranám nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie, ktoré si sám spísal aj podpísal. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovenia § 420 písm. e) a f) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), t. j. z dôvodu, že rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd a súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Navrhol zrušenie rozsudkov nižších súdov a vrátenie veci súdu

prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala strana sporu, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP), skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre uskutočnenie meritórneho dovolacieho prieskumu, pričom dospel k záveru, že dovolacie konanie je potrebné zastaviť. Na stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) najvyšší súd uvádza nasledovné:

5. Podľa § 438 ods. 1 CSP na konanie na dovolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

7. Podľa § 62 CSP, ak strana nemá procesnú subjektivitu, súd konanie zastaví.

8. Podľa § 64 CSP, ak strana zanikne počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončilo, súd rozhodne, že v konaní pokračuje s jej právnym nástupcom a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

9. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 83/1990 Zb.“) združenie vzniká registráciou.

10. Podľa § 13 ods. 2 zákona č. 83/1990 Zb. združenie zaniká ku dňu výmazu z registra mimovládnych neziskových organizácií.

11. Podľa § 161 ods. 1 CSP, ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

12. Podľa § 161 ods. 2 CSP, ak ide o taký nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

13. Jednou zo základných procesných podmienok, ktoré má súd povinnosť skúmať aj bez návrhu počas celého konania, je existencia procesnej subjektivity, t. j. spôsobilosti byť stranou sporu. Spôsobilosť byť stranou sporu znamená spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon strane priznáva, resp. ukladá. Jej predpokladom je hmotnoprávna subjektivita vo význame spôsobilosti mať práva a povinnosti podľa hmotného práva. Otázky hmotnoprávnej subjektivity fyzických osôb aj právnických osôb rieši zákon č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“), u právnických osôb zriadených primárne za účelom podnikania potom predovšetkým zákon č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), resp. podľa typu právnickej osoby tiež iné zákony, napr. zákon č. 83/1990 Zb., zákon č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku, atď.

14. Dovolací súd z výpisu z registra združení Ministerstva vnútra Slovenskej republiky zistil, že žalované občianske združenie zaniklo 20. februára 2017 (a do likvidácie vstúpilo 5. augusta 2016) bez právneho nástupcu. Táto skutočnosť mala za následok stratu jeho procesnej subjektivity ako jednej z procesných podmienok dovolacieho konania.

15. Keďže žalované občianske združenie zaniklo výmazom bez právneho nástupcu a to ešte pred podaním dovolania, niet tu žiadneho subjektu, ktorý by mohol vstúpiť do procesnoprávneho postavenia takto zaniknutej strany sporu. Dovolaciemu súdu tak neostalo iné, než dovolacie konanie zastaviť (§ 64 a § 161 ods. 2 v spojení s § 438 ods. 1 CSP).

16. V závere dovolací súd ešte uvádza, že i v prípade, že by bolo subjektu na strane žalovaného, s ktorým by mohol konať (resp. v konaní pokračovať), meritórnemu rozhodnutiu by bránilo nesplnenie i ďalšej podmienky dovolacieho konania, a to podmienky povinného zastúpenia dovolateľa advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), čo by malo za následok odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. e) CSP.

17. Rozhodnutie o trovách dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

18. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.